

Sygn. akt IV CSK 90/16

POSTANOWIENIE

Dnia 15 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku A. K.
przy uczestnictwie R. S.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 15 września 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w B.
z dnia 24 września 2015 r., sygn. akt II Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w B., po rozpoznaniu apelacji wnioskodawczynie, częściowo zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w B. z dnia 10 kwietnia 2015 r. przez obniżenie wysokości pobranych przez nią kwot z rachunków bankowych i zakresu ich zwrotu uczestnikowi oraz nakazanie uczestnikowi wydania jej opisanej nieruchomości, a w pozostałym zakresie oddalił apelację.

Wnioskodawczynie w skardze kasacyjnej powołała obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazała przyczynę objętą art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Występowanie istotnego zagadnienia prawnego połączyła z potrzebą udzielenia odpowiedzi na pytania: „czy możliwe jest, na gruncie art. 43 § 2 k.r.o., ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym, w sytuacji gdy jedna ze stron (tu wnioskodawczynie) wnosi wkład intelektualny i artystyczny w tworzenie wyrobów sztuki sakralnej, a druga (uczestnik) wykonuje jedynie czynności przyuczonego pomocnika technicznego (oprawianie obrazów w ramy), co mogła wykonywać każda inna osoba, niezależnie od talentu, wykształcenia i kwalifikacji”; „jakie jeszcze rażąco nieetyczne przejawy zachowania muszą zaistnieć, aby w świetle art. 43 § 2 k.r.o., można ustalić, że została spełniona przesłanka przewidziana tym przepisem”, ponieważ za niewystarczające uznał Sąd: unikanie pracy zgodnej z wykształceniem, nadużywanie alkoholu z pominięciem potrzeb rodziny, znęcanie się nad rodziną, kradzież biżuterii, pieniędzy, niepodejmowanie leczenia odwykowego oraz niewykonywanie obowiązków rodzicielskich.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznanie skargi kasacyjnej będącej kwalifikowanym, nadzwyczajnym środkiem odwoławczym musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, związanymi z ochroną interesu powszechnego. Indywidualny interes skarżącego podlega uwzględnieniu, o ile jest zgodny z interesem powszechnym. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową, lecz działa w interesie publicznym, wyjaśniając istotne zagadnienia prawne, dokonując wykładni przepisów budzących poważne

wątpliwości lub wywołujących wątpliwości w orzecznictwie sądów, bądź usuwając z obrotu prawnego orzeczenia wydane w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwe. Dlatego nie każda skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Stwierdzenie, czy te szczególne względy zachodzą w konkretnej sprawie dokonywane jest przez badanie, czy skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na istnienie chociaż jednej z przesłanek wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powołanie się przez skarżącego na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wymaga przedstawienia konkretnego problemu i wskazania przepisu, na tle którego się on pojawił oraz przedstawienia argumentacji, odrębnej od uzasadnienia podstaw kasacyjnych, a przemawiającej za tym, iż rozstrzygnięcie go stwarza rzeczywiste i poważne trudności. Ponadto wiąże się z obowiązkiem wykazania, że problem jest istotny i poważny, w rozumieniu powołanego przepisu, nierozwiązany w dotychczasowym orzecznictwie sądowym, ma uniwersalny charakter i jego wyjaśnienie służyć będzie rozpoznaniu innych podobnych spraw oraz rozstrzygnięciu sprawy skarżącego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006, nr 15-16, poz. 243; niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl., z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11, niepubl.). Kwestie zawarte we wniosku skarżącej, jako istotne zagadnienia prawne, nie mają takiego charakteru, ponieważ zostały ukierunkowane na uzyskanie odpowiedzi, czy zaskarżone orzeczenie jest prawidłowe. Oparte zostały na okolicznościach tej sprawy i podyktowane są zamiarem przeprowadzenia kontroli zaskarżonego postanowienia. Poruszone przez skarżącą problemy nie stanowią zagadnienia nowego i nierozwiązanego dotychczas, jak też rzeczywiście występujących wątpliwości. W istocie przedstawione odnoszą się one do zastosowania wskazanego przepisu prawa do ustalonego stanu faktycznego, które zawsze towarzyszą temu procesowi. Przepis art. 43 § 2 k.r.o. należy tych uregulowań,

w odniesieniu do których nie jest możliwe dokonanie wykładni o charakterze generalnym, ponieważ zawarta w nim norma konkretyzuje się w okolicznościach konkretnej sprawy. Nie ma zatem podstaw do oczekiwania wyszczególnienia konkretnych zachowań, które zawsze wskazywać będą na spełnienie objętych nim przesłanek. Podkreślenia wymaga, że relacje pomiędzy małżonkami należą do prywatnoprawnych i w przeważającej mierze od nich zależy w jaki sposób zostaną ułożone i zaakceptowane. Dotyczą one jednej ze sfer funkcjonowania małżeństwa i rodziny, która została wyodrębniona jako związana majątkowym ustrojem małżeńskim, co ma znaczenie przy stosowaniu art. 43 § 2 k.r.o.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której przyczyny Sąd najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu w granicach zaskarżenia, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.